

Quickscan flora en fauna Oxerweg

Oxerweg 4, Joppe

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Quickscan flora en fauna Oxerweg

Oxerweg 4, Joppe

Opdrachtgever

Bouwbedrijf Homan B.V.
T.a.v. Gerben Homan
Veldegge 6a
7468 DJ Enter

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P8437
Datum: 13-12-2017
Projectleider: Merijn van Hoek
Opgesteld: Vincent de Lenne

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	5
2.1	Huidige situatie en ontwikkeling.....	5
3	NATUURWETGEVING EN BELEID	7
4	METHODE	14
4.1	Bureauonderzoek.....	14
4.2	Terreinbezoek.....	14
5	BESCHERMDE SOORTEN	16
5.1	Planten.....	16
5.2	Zoogdieren.....	16
5.3	Vogels	20
5.4	Reptielen en amfibieën	21
5.5	Ongewervelden.....	22
6	CONCLUSIE EN VERVOLG	23
6.2	Rekening houden met vogels	23
6.3	Zorgplicht en zorgvuldig handelen.....	24
6.4	Maatregelen voor huismus en gewone dwergvleermuis	24
6.5	Geldigheid onderzoek.....	26
	LITERATUURLIJST.....	27
	BIJLAGE 1 INRICHTINGSSCHETS.....	28

1

INLEIDING

In verband met de herontwikkeling van het voormalige erf aan de Oxerweg 4, 4a te Joppe is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Aan de hand van bureauonderzoek en een veldbezoek wordt op basis van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde planten- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie en ontwikkeling

Het erf aan de Oxerweg 4/4a te Joppe ligt ten zuiden van Deventer. Het plangebied is gelegen in een zeer besloten landschap, de directe omgeving bestaat grotendeels uit bos met enkele kleine agrarische percelen. Met name langs de Oxerweg staan veel opgaande bomen met name eiken. Ook op het erf is veel dichte beplanting aanwezig. De bebouwing op het erf bestaat uit een woning, een winkelruimte met aanliggende loods een veeschuur en een tweetal losse schuurtjes.

Alle bebouwing op het erf zal gesloopt worden. Er zullen twee nieuwe woonkavels op het erf gerealiseerd worden. Onderstaande foto's geven een impressie van het erf. In bijlage 1 is een inrichtingsschets van de toekomstige situatie weergegeven.

Afbeelding 1: Enkele foto's van het plangebied en de directe omgeving

3

NATUURWETGEVING EN BELEID

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt de drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van bosopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuur Netwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wetgeving en het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten.

Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- Handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- Mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- Ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- Ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- Ter beperking van de populatie;
- Ter bestrijding van invasieve soorten;
- Voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.;
- eieren onder zich te hebben;
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft;
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen;
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming "ernstige schade" aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen;
  - Vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.
- Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrichtlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn verscheidene natuurgebieden die een beschermde status hebben als Natura 2000-gebied. Tot 1 januari 2017 kenden we ook nog de Beschermde natuurmonumenten. Deze zijn met de komst van de nieuwe Wet natuurbescherming hun beschermde status kwijtgeraakt.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

De uiterwaarden van de IJssel (ongeveer 2 kilometer ten westen van het plangebied) zijn aangewezen als Natura 2000-gebied Rijntakken.

Deze aangewezen habitattypen en soorten van dit natura 2000-gebied zijn voornamelijk gevoelig voor verzuring, vermesting en verzilting. Doordat de bedrijfsvoering op het erf gestaakt is, vind er minder verzuring en vermesting plaats. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt niet verwacht dat er significant negatieve effecten optreden op het omliggende Natura 2000-gebied.

3.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voorheen heette de NNN de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN-toetsing uit te voeren. Het plangebied ligt nabij een aantal groenstructuren die onderdeel uitmaken van de GNN een deel van het plangebied maakt onderdeel uit van GO. Projecten in de GO zijn mogelijk indien dit leidt tot een substantiële versterking van de kernkwaliteiten. Grootschalige nieuwvestiging past hier niet in.

Afbeelding 2: Erf aan de Oxerweg en de omliggende NNN.

Effecten ruimtelijke ontwikkeling

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op de kwaliteit van de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN verwacht. Aantasting van de GNN vindt niet plaats, tevens hebben de voorgenomen werkzaamheden geen significante effecten op de GNN. Wel vindt de ontwikkeling voor een klein deel plaats in GO. Echter dit is mogelijk indien het om een kleine ontwikkeling gaat die het gebiedskarakter niet significant veranderd en met een versterking van de kwaliteiten van het gebied gepaard gaan. Door de voorgenomen ruimtelijke en landschappelijke impuls zullen de gebiedskenmerken versterkt worden. De waardevolle bomen en bosje blijven gehandhaafd. Tevens worden landschapsontsiering bebouwing gesloopt en zal het bebouwingsoppervlak afnemen. Ook de samenhang blijft intact, werkzaamheden vinden plaats op het bestaande erf en hebben geen invloed op de samenhang van de aanwezige en omliggende NNN. Significante negatieve effecten zijn niet aan de orde, een nadere toetsing is niet noodzakelijk.

3.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de wet natuurbescherming.

Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Indien een bos wordt gekapt, dient een melding te worden gedaan bij de betreffende provincie. Dit geldt ook voor het bij rooien en het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

U hoeft de voorgenomen kap van een houtopstand niet te melden als het gaat om:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande;
  1. wegbepantingen;
  2. bepantingen langs waterwegen, en
  3. eenrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande bepantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
  2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per bepantingseenheid, zijnde een aaneengesloten bepanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- i. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;

- j. het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- k. het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode;

De provincie kan u een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moet u meestal ook nieuwe bomen aanplanten. De provincie kan u hiervan ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of er hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Misschien heeft u ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet u apart van elkaar doen.

Voorwaarden

Als u bossen mag kappen, dan moet u meestal dezelfde grond herbeplanten. Dit doet u:

- op een bosbouwkundige manier;
- binnen 3 jaar na het kappen van het bos;
- volgens de regels van de provinciale verordening (als de provincie die hiervoor heeft opgesteld).

De provincie kan een verordening hebben opgesteld voor:

- de gegevens die u bij de melding verstrekt;
- de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan;
- de wijze waarop de melding wordt gedaan;
- de situatie waarin u een bos niet mag kappen;
- de voorwaarden voor een herplantplicht, de vrijstelling en ontheffing daarvan.

Gevolgen plangebied

Er zullen waarschijnlijk enkele bomen gekapt worden, deze maken echter geen onderdeel uit van houtopstanden. Een nadere toetsing houtopstanden door de provincie is niet noodzakelijk. Wel kan het zijn dat er voor het vellen van de bomen een omgevingsvergunning aangevraagd moet worden bij de gemeente.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is de meest complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over de verspreiding van alle in Nederland levende planten- en diersoorten. De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging, RAVON en de Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en terreinbeherende organisaties zijn hierin toegevoegd. Steeds meer partijen sluiten zich bij de NDFF aan. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via invoerportalen binnen komen. Op dit moment bevat de NDFF meer dan 100 miljoen waarnemingen. De NDFF bevat uitsluitend gevalideerde gegevens. Uit de directe omgeving van het plangebied zijn veel recente verspreidingsgegevens uit de NDFF beschikbaar. Met name op het gebied van reptielen, amfibieën, vogels en zoogdieren.

4.2 Terreinbezoek

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door Vincent de Lenne uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Dit betrof op 21 november 2017 bij gunstige weersomstandigheden. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

5

BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Ook uit literatuurbronnen zijn geen gegevens van beschermde soorten bekend.

Effecten en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, dan wel te verwachten. Met de voorgenomen ontwikkelingen zijn dan ook geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en eventueel rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis is voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonende soorten. Rosse vleermuis is hoofdzakelijk boombewonend, terwijl ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zowel boom- als gebouwbewonend zijn.

Er wordt niet verwacht dat de te slopen schuren een functie hebben als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op rust-verblijfplaatsen van vleermuizen een soort als gewone grootoorvleermuis (vrij hangende soort) is hier makkelijk op te inventariseren. De stallen zijn bedekt met platen, zonder geschikte verblijfplaatsruimten onder de platen. De lage muren bestaan uit dubbelsteens muren zonder spouwruiden die door vleermuizen benut kunnen worden. Ook verkeren de schuren in een slechte staat, waardoor er grote temperatuurschommelingen in aanwezig zijn.

De te slopen woning bevat een spouw, pannendak en betimmering aan de gevel. Er zijn geen open stootvoegen aanwezig waardoor de spouw te bereiken is. Wel is er ruimte achter het plaatwerk en achter de betimmering aanwezig waardoor deze ruimten geschikt zijn als verblijfplaatsmogelijkheden voor een soort als gewone dwergvleermuis. Sporen die wijzen op bewoning zijn niet gevonden maar een enkele gewone dwergvleermuis kan echter niet geheel uitgesloten worden.

Mogelijk zal een enkele opgaande boom op het erf verdwijnen, hierin zijn geen verblijfplaatsmogelijkheden als holten of loshangende schors aangetroffen, waardoor hier geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht worden.

Foerageergebied en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Kader - vleermuisvliegroutes

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In de luwte van de bebouwing en beplanting kunnen diverse vleermuissoorten foerageren. De beplanting langs de Oxerweg kan deel uitmaken van een vliegroute voor vleermuizen. Deze lijnvormige beplanting staat in verbinding met diverse andere groenstructuren.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn soorten-beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het opzettelijk verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit Wet natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dient ten allen tijde gegarandeerd te blijven.

Verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen woning kunnen niet bij voorbaat uitgesloten worden. Gezien de mogelijkheden achter plaatwerk en betimmering. Gezien de beperkte buffering kunnen belangrijke functies voor vleermuizen als kraamverblijfplaatsen of winterverblijfplaatsen uitgesloten worden. Wel kan de ruimte achter het plaatwerk gebruikt worden door een enkele gewone dwergvleermuis als zomer of paar/baltsverblijfplaats. Deze verblijfplaatsen zijn zeer eenvoudig te compenseren, voorgesteld wordt om er vanuit te gaan dat deze functie aanwezig is en direct maatregelen toe te passen zodat ten alle tijden geschikte verblijfplaatsmogelijkheden aanwezig blijven.

Het plangebied kan een functie vervullen als foerageergebied voor vleermuizen. Echter, ook in de toekomst blijft het plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op foerageergebied worden niet verwacht. De eventuele vliegroute blijft behouden.

Maatregelen gewone dwergvleermuis

Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen als alternatief kasten aangeboden te worden. Deze worden in de directe omgeving (nabijgelegen woningen) van het plangebied opgehangen. De kasten dienen zo hoog mogelijk geplaatst te worden. In totaal dienen 4 kasten te worden opgehangen, type Beaumares Midi art no. 91020 van Vivara. Deze kasten zijn van houtbeton en hierdoor zeer duurzaam, na nieuwbouw dienen nog eens 4 kasten geplaatst te worden aan de nieuwe gerealiseerde woningen. Indien mogelijk eht liefts inbouwkasten in de gevel dit zorg voor een faaiere uitstralingen daarbij is de instandhouding van de kast beter geborgd. Kast dienen in verschillende windrichting en zo ho0g mogelijk (minimaal 5 meter) geplaatst te worden.

Tijdens de werkzaamheden dient het plaatmateriaal handmatig verwijderd te worden zodat een eventueel aanwezige gewone dwergvleermuis weg kan komen. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden in het bestemmingsplan, zodat de uitvoering wordt gewaarborgd.

Conclusie: Nader onderzoek is voor vleermuizen niet noodzakelijk mits maatregelen genomen worden, indien deze maatregelen niet genomen worden is nader onderzoek vleermuizen noodzakelijk om te bepalen of gewone dwergvleermuis daadwerkelijk van de betimmering en het plaatwerk bij de woning gebruik maakt.

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Het is aannemelijk dat het plangebied en de nabije omgeving onderdeel uitmaakt van het leefgebied van grondgebonden zoogdieren waaronder egel, konijn, haas, kleine marterachtigen, mol en algemene (spits) muizensoorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

In de omgeving is eveneens het voorkomen van steenmarter en eekhoorn bekend (zoogdiervereniging.nl). Nationaal beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling in provincie Gelderland geldt. Op het erf zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten vastgesteld, tevens zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op verblijfplaatsen, deze worden dan ook niet verwacht. Wel kan het erf onderdeel uitmaken van het leefgebied van beide soorten. Uit de ruimere omgeving van het plangebied is tevens dat bekend, gezien het habitat (erf) en bevinding van het veldbezoek wordt deze echter niet in het plangebied verwacht.

Overige nationaal beschermde zoogdieren of soorten die vanuit de habitatrichtlijn beschermd zijn worden niet verwacht, gezien het huidige verspreidingsgebied en biotoop (erf).

Effecten en ontheffing

Voor steenmarter en eekhoorn geldt dat de te slopen schuren en te kappen bomen geen vaste rust- en verblijfplaats vormen voor de soorten. Het plangebied blijft ook na sloop geschikt als foerageergebied. Negatieve effecten op steenmarter en eekhoorn worden niet verwacht.

De ontwikkeling zal naar verwachting geen negatief effect hebben op (beschermde) grondgebonden zoogdieren.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de wet Natuurbescherming. Onderscheid kan gemaakt worden tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels.

Vogels met jaarrond beschermde nesten, komen elk jaar terug bij hun nest, of maken hier jaarrond gebruik van. Deze nesten mogen ook buiten het broedseizoen niet verwijderd worden.

Voorkomen en functie

Broedvogels

Gezien het groene karakter van het erf en de aanliggende natuurgronden zijn relatief veel vogels aangetroffen tijdens het veldbezoek. De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van erven en bossen. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere merel, zanglijster, houtduif, grote bonte specht, groene specht, boomkruiper, huismus, koolmees, pimpelmees, vink en roodborst aangetroffen. In de veeschuur zijn een tiental boerenzwaluwnesten en een merelnest aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Huisemus komt algemeen voor op het erf, tijdens het veldbezoek zijn ongeveer 15 huismussen aangetroffen die met name in de dichte groenstructuren aanwezig waren. In het te slopen woonhuis zijn diverse mogelijkheden onder het pannendak om te broeden, ook bij de woning van de burens zijn diverse mogelijkheden aanwezig. Huisemus is vaak jaarrond aanwezig bij de broedplaats. Gezien het aantal huismussen op het erf wordt ingeschat dat tussen de 5 en 10 paar huismussen broeden onder de pannen van de te slopen woning. Steenuil en kerkuil zijn bekend van enkele erven in de omgeving van het plangebied (NDFF). In het plangebied zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op een verblijfplaats.

Overige soorten waarvan de verblijfplaats jaarrond beschermd zijn, zijn niet aangetroffen op het erf en worden niet verwacht.

Effecten en ontheffing

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Huismus komt algemeen voor in het plangebied. Verwacht dat onder de pannen van de te slopen woning ongeveer 5-10 paar huismussen broeden. Met de voorgenomen sloop van deze woning verdwijnt een vaste rust en verblijfplaats van huismus. Verblijfplaatsen van huismus zijn jaarrond beschermd. Er dienen maatregelen genomen te worden om negatieve effecten op huismus te voorkomen.

Maatregelen huismus

Voorafgaand de sloop dienen vervangende nestgelegenheid voor huismus aangeboden te worden. Er dienen 10 nestkasten aan de woningen nabij de planlocatie geplaatst te worden zodat er ten allen tijde voldoende nestgelegenheid aanwezig blijft. De kasten die opgehangen dienen te worden zijn 10 huismuskasten van Vivara Artikelnummer 90071. Dit betreffen dubbelde huismuskasten van houtbeton, deze zijn zeer duurzaam.

Op het dak van de nieuwe woningen in het plangebied dienen huismuspannen geplaatst te worden (beide woningen 5). Deze zijn te bestellen via monier (zie onderstaande link)

<http://www.monier.nl/producten/productcatalogus/p/daksysteemcomponenten-andere-toepassingen-huismussenpan.html>

De sloopwerkzaamheden dienen buiten de voortplantingsperiode van huismus uitgevoerd te worden deze loopt van april tot eind augustus. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden in het bestemmingsplan, zodat de uitvoering wordt gewaarborgd.

Overige broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Het genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast.

Conclusie: Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met nesten van vogels. Daarnaast dienen maatregelen genomen te worden voor huismus.

5.4 Reptielen en amfibieën

Voorkomen en functie

Beschermde reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen en venranden, uitzondering hierop is ringslang. Ringslang is bekend uit de ruimere omgeving van het plangebied. In het plangebied is echter geen geschikt biotoop voor de soort aanwezig. Deze soort wordt dan ook niet verwacht in het plangebied

Een aantal soorten zoals bruine kikker, en gewone pad kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen

onder het beschermingsregime andere soorten. In de provincie Gelderland is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling opgesteld.

Uit enkele poelen uit de ruimere omgeving zijn tevens de beschermde poelkikker en kamsalamander bekend (NDFF). In het plangebied zelf geen waterelementen aanwezig. Deze worden niet in het plangebied verwacht gezien de afstand tot deze poelen en het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop.

Effecten en ontheffing

Beschermde reptielen en amfibieën worden niet verwacht in het plangebied. Negatieve effecten op beschermde reptielen en amfibieën worden dan ook niet verwacht. Een ontheffing Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor reptielen en amfibieën niet noodzakelijk.

5.5 Ongewervelden

Voorkomen en functie

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel, nauwe korfslak en platte schijfhoorn niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit heideterreinen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde ongewervelden aanwezig. Er worden dan ook geen effecten op beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk

6

CONCLUSIE EN VERVOLG

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat in het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele beschermde broedvogels, vleermuizen, steenmarter en eekhoorn. Met de ruimtelijke ontwikkeling worden echter geen negatieve effecten op deze soort(groepen) verwacht, mits een aantal maatregelen genomen worden.

Op basis van deze quickscan wordt geen nadere toetsing van de effecten van de ontwikkeling op Natura 2000-gebied en bosopstanden noodzakelijk geacht.

Ten aanzien van NNN geldt dat significante negatieve effecten zijn niet aan de orde zijn mits de voorgenomen ruimtelijke en landschappelijke impuls uitgevoerd wordt.

6.1 Overige soorten waarvoor vrijstellingen zijn opgesteld

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een zeer beperkt en tijdelijk verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie vrijstellingen opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat het erf geschikt blijft als leefgebied en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

6.2 Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden.

---

¹ In het kader van de Vogelrichtlijn wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

6.3 Zorgplicht en zorgvuldig handelen

In het kader van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:

- Tijdens de uitvoering dient men bijvoorbeeld alert te zijn op aanwezigheid van fauna en deze, indien noodzakelijk, te verplaatsen.
- Bij onvoorziene situaties dient daarnaast contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

6.4 Maatregelen voor huismus en gewone dwergvleermuis

Ten aanzien van huismus en mogelijk gewone dwergvleermuis dienen er enkele maatregelen uitgevoerd te worden zodat ten alle tijde verblijfplaatsmogelijkheden aanwezig blijven (zie paragraaf 5.2.1 en 5.3). Indien deze maatregel niet uitgevoerd worden, is nader onderzoek naar het daadwerkelijk voorkomen van gewone dwergvleermuis noodzakelijk, en dient er mogelijk een ontheffing aangevraagd te worden.

Uitvoering

De maatregelen voor de verblijfplaatsen voor de huismus en gewone dwergvleermuis, zijn voorafgaand aan de verdere planuitwerking gerealiseerd. De maatregelen zijn, zoals voorgeschreven in paragraaf 5.2.1 en 5.3, gerealiseerd aan de naastgelegen woningen.

Afbeelding 3: Mitigerende maatregelen Oxerweg 6

Afbeelding 4: Mitigerende maatregelen Oxerweg 2

6.5 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten ;

“ Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in 2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.

Natura 2000: - www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl

- www.ravon.nl

Waarnemingen: - www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1 INRICHTINGSSCHETS

